

Ontdek de stadsnatuur! Loop mee met NRC

Stadswandeling Een grijze stad doorsneden door drukke autowegen. Zo staat Rotterdam bekend. Veel mensen weten niet dat het ook een van de groenste Nederlandse steden is.

Door **Caspar Naber**

Dit is fantastisch jongens. Kijk die esdoorn daar verderop met zijn opschot. De kroon begint al op anderhalve meter hoogte en zit vol klimop.

Iets dat gemeentelijke groenbeheerders al lang gefatsoeneerd zouden hebben maar waarvan wij zeggen: laat de natuur lekker haar gang gaan. Dit is nu stadswildernis', zegt Eric-Jan Pleijster dolenthousiast. De landschapsarchitect baant zich een weg door het met onkruid en bramenstruiken overwoekerde spoorwegtalud aan de westzijde van Rotterdam Centraal. Een strook 'niemandland' ingeklemd tussen de parkeergarage van het Groothandelsgebouw en de glazen afscheidingswand naast de treinsporen.

Wie doorloopt, komt uit in de Spoortuin, een woest stukje natuur met groene bewonersinitiatieven. Het is onderdeel van het toekomstige Essenburgpark, de ongeveer 900 meter lange en 100 meter brede groenstrook tussen Essenburgsingel, het spoor, de Mevlanamoskee en de Diergaardetunnel. Een natuurlijke zone die niet bebouwd kan worden omdat ze vlakbij de spoorlijn ligt.

Vergeeten oevers

Het 'stikt' in Rotterdam van dergelijke zones, zegt Pleijster. Al die braakliggende terreinen, vormen samen een fijnmazig stadsnatuurwerk. „Kijk maar,“ zegt de landschapsarchitect terwijl hij een plattegrondje openvouwt. 'Nieuwe stadsnatuurkaart van Rotterdam', staat op de voorkant. Eenmaal opengeklapt, is een vrijwel aaneengesloten groene ring zichtbaar boven en onder de Nieuwe Maas. Het gebied wordt in het noorden begrensd door Schiebroek, in het westen door de Merwe-Vierhavens, op Zuid door Pendrecht en in het oosten door De Esch. Overal zijn locaties aangestipt met een gele fluorstift. Ernaast staat de naam van de stadsboerderij/productietuin en/of buurt(moes)tuin/educatieve tuin.

Het idee voor het in kaart brengen kwam van Lola Landschapsarchitectuur waarvan Pleijster medeoprichter is. Het lanceerde in mei de stadsnatuurkaart van Rotterdam-Noord. De vereniging Deltametropool haakte daar op in. „Wij vonden de kaart zo leuk dat we voorstelden om de stadsnatuur gemeentebreed in kaart te brengen. Voor veel Rotterdamers is dit immers onbekend terrein“, zegt Yvonne Rijpers van Deltametropool. De vereniging houdt zich bezig met de ontwikkeling van verstedelijkte gebieden.

De rol van groen in Nederlandse steden wordt volgens haar steeds belangrijker omdat het de komende jaren steeds voller zal worden in die steden. Het 'klassieke' groen

Eric-Jan Pleijster en Yvonne Rijpers bij het beginpunt van de 'NRC-stadswandeling'

in Rotterdam is volgens haar 'niet zo' bijzonder en bestaat uit nette, aangelegde parken zoals het Zuiderpark en het Kralingse Bos. Daar werd later een tweede laag aan toegevoegd: privévolkstuincomplexen.

Rijpers: „Wij voegden een derde laag toe: de stadslandbouwgebieden. Je vindt er naast bio-boeren ook flora en fauna die je niet in de parken ziet. De stadsboerderijen en buurt(moes)tuinen zijn bovendien belangrijk voor de sociale cohesie in wijken. Door deze productie- en educatieve tuinen met elkaar te verbinden via de tussenliggende stadsnatuur voegen we een vierde laag toe. De kaart moet mensen stimuleren om al dat groen te ontdekken.”

Meeste vierkante meters

Van de vier grote steden heeft Rotterdam per huishouden de meeste vierkante meters groen binnen de bebouwde kom. Dat stadsgroen is alleen moeilijk te vinden, zegt

de projectleidster van Deltametropool. „De gemeente had ooit een stadsnatuurkaart met daarop de grotere groengebieden maar die is online niet meer te vinden. Vandaar de nieuwe stadsnatuurkaart waarmee we Rotterdamers een handje helpen.”

De stadsnatuurkaart is tevens bedoeld als duwtje in de rug voor de gemeente. Die moet voorkomen dat de stadstuininitiatieven verzanden. Ook moet een aantal groenverbindingen op de kaart nog gerealiseerd worden. „Dit veronderstelt dat gemeentelijke groenbeheerders anders kijken naar de rol van groen“, aldus Yvonne Rijpers.

Op 20 november kunt u van 14-15.30 uur mee op ontdekkingsreis door de Spoortuin en delen van het toekomstige Essenburgpark. Interesse? Meld u dan aan op rotterdam@nrc.nl De eerste twintig gegadigden krijgen bericht.